

ISSN 2616-4868

ISSN 3041-1521 Online

UDC 614.21

КЛІНІЧНА ТА ПРОФІЛАКТИЧНА МЕДИЦИНА

НАУКОВИЙ МЕДИЧНИЙ ЖУРНАЛ

CLINICAL AND PREVENTIVE MEDICINE

SCIENTIFIC MEDICAL JOURNAL

№ 7 (37) / 2024

ЗАСНОВНИК:

ДЕРЖАВНА ОРГАНІЗАЦІЯ (УСТАНОВА, ЗАКЛАД)
Державна наукова установа «Центр інноваційних
технологій охорони здоров'я» Державного
управління справами

FOUNDER:

STATE INSTITUTION OF SCIENCE
«CENTER OF INNOVATIVE HEALTHCARE
TECHNOLOGIES» STATE ADMINISTRATIVE
DEPARTMENT

Головний редактор – Дячук Д.Д.
Заступник головного редактора – Яценко Ю.Б.
Провідний редактор – Грішин В.Б.
Науковий редактор – Міхалєв К.О.
Відповідальний секретар – Кондратюк Н.Ю.
Літературний редактор – Машкіна О.М., Данченко Д.Є.

Chief Editor – Diachuk D.D.
Deputy Editor-in-Chief – Yaschenko Yu.B.
Leading editor – Grishyn V.B.
Scientific editor – Mikhaliev K.O.
Responsible secretary – Kondratiuk N.Yu.
Literary editor – Mashkina O.M., Danchenko D.E.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Дячук Д.Д. (Україна) Крячкова Л.В. (Україна)
Яценко Ю.Б. (Україна) Курик О.Г. (Україна)
Кондратюк Н.Ю. (Україна) Шкорботун Я.В. (Україна)
Васильєва Т.Л. (США) Бленд Сара (США)
Квасніцький М.В. (Україна) Яценко Олександр (США)
Литвин О.В. (Україна) Гладких Ф.В. (Україна)
Мороз Г.З. (Україна) Дабровський Войцех (Польща)
Бевзенко Т.Б. (Україна) Ткаченко Р.П. (Україна)
Буряк О.Г. (Україна) Грузева Т.С. (Україна)
Сафа Гурсой (Туреччина) Головка С.В. (Україна)

EDITORIAL BOARD

Diachuk D.D. (Ukraine) Kriachkova L.V. (Ukraine)
Yaschenko Y.B. (Ukraine) Kurik O.G. (Ukraine)
Kondratiuk N.Y. (Ukraine) Shkorbotun Y.V. (Ukraine)
Vasylyeva T.L. (USA) Bland Sarah (USA)
Kvasnitskyi M.V. (Ukraine) Yaschenko Alex (USA)
Lytvin O.V. (Ukraine) Hladkykh F.V. (Ukraine)
Moroz G.Z. (Ukraine) Dabrowski Wojciech (Poland)
Bevzenko T.B. (Ukraine) Tkachenko R. P. (Ukraine)
Buryak O.G. (Ukraine) Gruzieva T.S. (Ukraine)
Safa Gursoy (Turkey) Golovko S.V. (Ukraine)

РЕДАКЦІЙНА РАДА

Голова редакційної ради *Дячук Д.Д.*

Вдовиченко Ю.П. (Україна) Пархоменко О.М. (Україна)
Коваленко В.М. (Україна) Страфун С.С. (Україна)
Кузнецова С.М. (Україна) Усенко О.Ю. (Україна)
Лазорішинець В.В. (Україна) Файнзильберг Л.С. (Україна)
Лурін І.А. (Україна) Черній В.І. (Україна)
Нетьяженко В.З. (Україна) Шевцов А. Г. (Україна)

EDITORIAL COUNCIL

Editor-in-Chief *Diachuk D.D.*

Vdovichenko Yu.P. (Ukraine) Parkhomenko O.M. (Ukraine)
Kovalenko V.M. (Ukraine) Strafun S.S. (Ukraine)
Kuznetsova S.M. (Ukraine) Usenko O.Yu. (Ukraine)
Lazorishinets V.V. (Ukraine) Fainzilberg L.S. (Ukraine)
Lurin I.A. (Ukraine) Cherniy V.I. (Ukraine)
Netyazhenko V.Z. (Ukraine) Shevtsov A.G. (Ukraine)

Адреса редакції:

01014, м. Київ, вул Верхня, 5, Україна
Тел. (044) 254-68-71, e-mail: mag.cp.medical@gmail.com
<http://www.cp-medical.com>

Періодичність виходу – 8 разів на рік

Свідцтво про державну реєстрацію друкованого засобу
масової інформації № 17834-6684P від 04.05.2011 р.

Рекомендовано до друку Вченою радою ДНУ «ЦІТОЗ»
ДУС (протокол №3 від 17.10.24 р.)

Підписано до друку 17.10.2024 р.

Видавець – ДЕРЖАВНА ОРГАНІЗАЦІЯ (УСТАНОВА,
ЗАКЛАД) Державна наукова установа «Центр
інноваційних технологій охорони здоров'я»
Державного управління справами

Журнал входить до списку друкованих (електронних)
періодичних видань, що включаються до Переліку
наукових фахових видань України (Наказ МОН України
07.05.2019 р. № 612)

Журнал індексується в CrossRef (США)

Усі статті обов'язково рецензуються.

Цілковите або часткове поширення в будь-який спосіб
матеріалів, опублікованих у цьому виданні, допускається
лише з письмового дозволу редакції. Відповідальність
за зміст рекламних матеріалів несе рекламодавець.

© ДЕРЖАВНА ОРГАНІЗАЦІЯ (УСТАНОВА,
ЗАКЛАД) Державна наукова установа «Центр
інноваційних технологій охорони здоров'я»
Державного управління справами

(ACCEPTED 06-JUL-2023)

STATE INSTITUTION OF SCIENCE
«CENTER OF INNOVATIVE
HEALTHCARE TECHNOLOGIES» STATE
ADMINISTRATIVE DEPARTMENT

Надруковано в типографії: ФОП Лівак У.М., м. Чернівці, вул. Головна, 244/5. Свідцтво: серія ДК-7505, від 8.11.2021 р.

Наклад 500 прим. Ум. друк. арк.: _____. Зам. №129-2024.

НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У СУЧАСНІЙ МЕДИЦИНІ

Онiщенко Т. Є., Рябокoнь О. В., Корнієнко О. О.

Запорізький державний медико-фармацевтичний університет, м. Запоріжжя, Україна

Вступ. ХХІ сторіччя відзначилося бурхливим розвитком і впровадженням інформаційно-комп'ютерних технологій в усіх галузях людської діяльності, у тому числі медицині. Найбільш перспективним є впровадження технологій штучного інтелекту (ШІ), що забезпечить розвиток нових можливостей у сфері охорони здоров'я.

Мета. Проаналізувати напрями розвитку та використання технологій ШІ у сучасній медицині.

Матеріали та методи. Систематизація інформації з вищезазначеної тематики.

Результати та обговорення. Поняття «штучний інтелект» розглядається як поєднання науки та технологій, які дозволяють комп'ютеру виконувати функції, що притаманні людині: розуміння мови, здатність до навчання, аналізу, логічного мислення, ухвалення рішень, індивідуального підбору ліків тощо.

Наразі сучасні технології ШІ використовуються у різних сферах медицини для діагностики та аналізу результатів обстеження; індивідуального підбору методики лікування; розробки ліків та нових вакцин для боротьби із захворюваннями; визначення і створення груп ризику з важких та хронічних захворювань; медичних дослідженнях та редагуванні генів (система для внесення змін у ДНК); телемедицині; прогнозуванні епідемій і пандемій, появи нових інфекційних захворювань; створенні штучних внутрішніх органів та протезування за допомогою адитивних технологій; організації роботи закладів охорони здоров'я з метою ефективного використання часу та ресурсів.

Упровадження ШІ в медицину відкриє нові можливості для її розвитку, а саме позитивно вплине на економічні показники держави; забезпечить дистанційний контроль за станом здоров'я пацієнтів з метою проведення профілактичних заходів; підвищить якість надання медичних послуг, адже у лікаря вивільниться час на роботу з пацієнтом, доки ШІ аналізуватиме історію хвороби, результати обстежень, діагностуватиме захворювання, визначатиме персоналізоване лікування.

Наявність беззаперечних переваг у використанні ШІ не виключає наявності проблем і ризиків: повільне впровадження через коштовність обладнання та програмного забезпечення, навчання медпрацівників, помилки внаслідок програмних збоїв, недовіра пацієнтів до «новітніх» технологій, недостатній практичний досвід у зв'язку з обмеженим використанням технологій ШІ.

Висновки. Зважаючи на потенційні переваги, застосування технологій ШІ у медичній галузі є перспективним напрямом подальших досліджень. Водночас, існує потреба в інтегрованому підході до вирішення проблемних аспектів, пов'язаних з перешкодами і ризиками для впровадження цих технологій у сучасну медичну практику.

ДОСВІД ТАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ВЕДЕННЯ БОЙОВИХ ДІЙ

Писанко В. В.,¹ Пономаренко О. В.,² Чемерис Ю. О.³

¹Військова частина А3120, м. Чернівці, Україна

²Медичний інститут Сумського державного університету, м. Суми, Україна

³Запорізький державний медико-фармацевтичний університет, м. Запоріжжя, Україна

Вступ. Однією з задач, яка стає перед медичною службою в умовах виснажливої війни, є збереження, підтримка та відновлення психологічного здоров'я поранених.

Мета. Проведення скринінгу та виявлення змісту психологічних чинників особистісної стресостійкості та проведенню статистичного аналізу ментального здоров'я діючих військовослужбовців Збройних Сил України (ЗСУ).

Матеріали та методи. Тестування були проведені серед особового складу однієї з бригад ЗСУ за підрозділами (755 осіб) на базі Г., містечко «Х», за стандартизованими методиками у період з 12.02.2024 по 16.02.2024 року. Скринінг проводили у два етапи: первинний – після прибуття на навчальну базу, та контрольний – для оцінювання ступеня змін упродовж навчань та готовності підрозділу до повернення в зону ведення бойових дій.

Результати та обговорення. За опитувальником на 10 питань («Signs of PTSD») – військовослужбовці з ознаками посттравматичного стресового розладу (ПТСР) в межах норми складали 42 %, в межах середнього рівня – 11 %, і 47 % – з високим рівнем ознак психологічного розладу. Результат свідчив про необхідність проведення більш детальної медико-психологічної діагностики респондентів на наявність ознак ПТСР, а також впровадження подальших відповідних медико-психологічних заходів до цієї категорії військовослужбовців. Аналіз результатів проведеної методики В. Hart («Scale of Anxiety, Depression, PTSD») свідчив про те, що військовослужбовці з ознаками тривоги, депресії, ПТСР в межах норми складали 53 %, середнього рівня – 13 %, і ознаками психологічних розладів високого рівня – 34 %, яких було рекомендовано внести до групи посиленої психологічної уваги. Оцінка анкет за П. І. Юнацкевич («Signs of Suicide») виявила рівень схильності військовослужбовців до суїцидальних реакцій в межах норми у 34 %, нижче середнього рівня – 41 %, у межах середнього рівня – 17 %, вище середнього рівня – 5 %; високий рівень виявлений у 3 % особового складу. У таких випадках рекомендували психологічний супровід, посилену увагу і контроль, а також не залучати до виконання завдань зі зброєю. За шкалою тривоги (HADS), відсутність виражених симптомів тривоги виявили у 62 % військовослужбовців, ознаки субклінічно вираженої тривоги – 23 %, клінічно виражені симптоми тривоги високого рівня – у 15 % опитаних.

Висновки. Згідно з отриманими результатами, 27 % військовослужбовців потребують посиленої психологічної уваги, з них 5 % – психологічного супроводу і корекції. Підтверджена загальна потреба щодо впровадження динамічного психофізіологічного скринінгу та створення групи спеціалістів з дистанційної психологічної підтримки і поширення методичних матеріалів для військовослужбовців ЗСУ.